

Vzdělávání pro neziskový sektor v únoru 2016

Neziskovky Libereckého kraje, z. s. vás zvou na cyklus seminářů nazvaný **Vzdělávání pro neziskový sektor**.

Semináře se konají pod záštitou radního Libereckého kraje RNDr. Víta Příkaského.

4. 2. 2016

Účetní a daňový manuál pro neziskové organizace

- způsoby odměňování příležitostných pracovníků
- cestovní náhrady v NO
- poplatky ze vstupného
- jak poznám dobrou účetní, aneb na co si dát pozor
- sponzorství, dary a vlastní příjmy v NO
- vystavování dokladů
- diskuse, dotazy

Odborný lektor: Ing. Helena Sasová

Místo konání: Krajský úřad Libereckého kraje, zastupitelský sál, 3. patro **15:00 - 17:30**

18. 2. 2016

Jak na sociální podnikání? Jak založit sociální podnik?

- sociální podnikání a novinky z oblasti
- jak naplňovat principy sociálního podniku v praxi
- jak zajistit udržitelnost sociálního podniku
- příklady úspěšných sociálních podniků
- podnikatelský plán v sociálním podnikání - tvorba jeho základní kostry, jeho odlišnosti

Odborné lektorky: Jitka Čechová - konzultantka P3 a lokální konzultantka MPSV

Gabriela Kurková - konzultantka - P3 - People, Planet, Profit o.p.s.

Místo konání: Krajský úřad Libereckého kraje, zastupitelský sál, 3. patro **9:00 – 12:30**

25. 2. 2016

Český ráj – globální geopark UNESCO – trvale udržitelný cestovní ruch, zapojení místních komunit

- trvalá udržitelnost – zaklínadlo moderní doby
- globální geopark UNESCO – pojem, místopis
- zapojení místní komunity do činnosti globálního geoparku UNESCO
- spolupráce s neziskovým sektorem – příklady dobré praxe

Odborný lektor: Jan Čermák, ředitel geoparku Český ráj, o.p.s.

Místo konání: Krajský úřad Libereckého kraje, zastupitelský sál, 3. patro **15:00 - 17:30**

Účastnický poplatek na každý seminář:

Členské organizace: **100Kč/osobu**

Nečlenské organizace: **250Kč/osobu**

Hana Talli Hlubučková, hlavní koordinátor vzdělávání NNO pro Neziskovky Libereckého kraje, z. s.

Akce je podpořena Fondem pro podporu a rozvoj vzdělávání Statutárního města Liberec.

Březnové přednášky v Turnově

Neziskovky Libereckého kraje, z. s. ve spolupráci se AOPK ČR – RP Liberecko, oddělení CHKO Český ráj vás srdečně zvou na tyto přednášky:

8. 3. 2016

Židé v Českém království

– historický exkurs do dějin, přednáší Dr. Ondřej Bastl, přednáškový sál CHKO Český ráj v Turnově od **14:30 – 17:00**.

Účastnický poplatek: 50 Kč/ osoba

22. 3. 2016

Český ráj – globální geopark UNESCO

- místo, kde žijeme, přednáší Jan Čermák, ředitel geoparku, přednáškový sál CHKO Český ráj v Turnově od **15:00 – 17:30**.

Účastnický poplatek: 50 Kč/ osoba

Vzdělávací akce na duben

Památková komora ČR ve spolupráci s městem Stříbro a Neziskovkami Libereckého kraje, z. s., vás srdečně zvou na **II. Odborný seminář PAMÁTKY PRO KAŽDÉHO STŘÍBRO 2016**, který se koná ve dnech **7. a 8. 4. 2016** v královském městě Stříbře pod záštitou senátora Parlamentu ČR Miroslava Nenutila.

Předmětem semináře je zpřístupnění kulturního přírodního dědictví zdravotně znevýhodněným, seniorům, rodičům s kočárky, apod. Součástí semináře budou i exkurze do muzea města Stříbra a do Hornického skanzenu.

Přihlášku je možné zaslat elektronicky na hana.talli.hlubuckova@seznam.cz

Hana Talli Hlubučková, hlavní koordinátor vzdělávání NNO pro Neziskovky Libereckého kraje, z. s.

26. 4. 2016

Krajský úřad Libereckého kraje, správní odbor, pořádá seminář:

Veřejné sbírky v praxi

Seminář je pořádán v rámci metodické pomoci obcím a neziskovým organizacím.

Uskuteční se v budově Krajského úřadu LK, 3. patro – multifunkční sál, vstup C
od 9:00 – 12:00.

Přednášející: Diana Pospíšilová, oddělení matrik a státního občanství.

Představujeme Český ráj – globální geopark UNESCO, o.p.s., Jan Čermák

Geopark Český ráj leží v severní části České republiky v oblasti o rozloze zhruba 750 km². Jeho jádro tvoří stejnojmenná chráněná krajinná oblast. Zasahuje do území tří krajů (Středočeský, Královéhradecký a Liberecký), pěti okresů (Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily, Jičín a Mladá Boleslav) a více než 200 katastrálních celků. Hranice je vedená po silnicích, které tvoří spojnice mezi městy Jičín, Sobotka, Mnichovo Hradiště, Turnov, Železný Brod, Jilemnice a Nová Paka.

Geopark přináší obraz o geologické historii Země a zároveň dokládá význam přírodních podmínek pro ekonomický a kulturní rozvoj lidské společnosti v průběhu několika tisíciletí. Český ráj představuje vynikající přírodní geologickou učebnici. Jedinečné území zahrnuje pestrou škálu geologických jevů, paleontologické, mineralogické a archeologické lokality i historické památky. Území geoparku bylo v průběhu posledních více než 500 miliónů let historie Země opakovaně dnem moří a opakovaně v těchto místech bouřila sopečná činnost. Spolu s pohyby obrovských bloků zemské kůry proběhla vrásnění hor a přeměny hornin.

Usazeniny druhohorního moře vytvořily základ známých pískovcových skalních měst. Na zemský povrch působily vítr, voda, mráz, slunce a další přírodní síly a také člověk. Výsledkem jejich činnosti je krajina s divokými skalami, bývalými sopkami, řekami, romantickými údolími, lesy, loukami a rybníky. Díky neuvěřitelné geologické a geomorfologické pestrosti koncentrované na relativně malém území si Geopark Český ráj vysloužil v roce 2015 prestižní označení Globální geopark UNESCO.

V naší republice byl Český ráj kolébkou turismu, na přelomu 19. a 20. století byly jeho oblíbeným centrem Lázně Sedmihorky. Dnes jsou zde desítky kilometrů značených turistických stezek, počátkem milénia přibýly cyklostezky a rozmístěny jsou stovky informačních panelů. Velké tradiční cedule jsou postupně nahrazovány malými tagglisty, které nepůsobí v krajině tak rušivě. Taggy jsou vhodné tam, kde tradiční označení nevyhovuje nebo je nedostačující. Technologie mobilních taggů umožňuje přímý přístup k informacím na místě. Geotagging na území Geoparku Český ráj spočívá ve vytváření webových (URL) taggů popisujících konkrétní objekty a jevy. Projekt vytvoření sítě stezek geotaggů v Geoparku Český ráj probíhal ve dvou etapách a zahrnuje území se zhruba 230 lokalitami. Tematicky pokrývá geologické, geomorfologické jevy, přírodní rezervace i historicky významné stavby a kulturní památky. Pro návštěvníky je snadné a zábavné prozkoumávat určité oblasti Geoparku pomocí geotaggů, a tak okamžitě na místě využít zdroj informací. Čtení taggových kódů je atraktivní forma komunikace. Vyfocení je jednodušší, než vypisování dlouhé webové URL adresy ručně nebo vyhledávání údajů v záplavě informací na internetu. Vytvoření informačního systému s geotaggy otevírá nový způsob komunikace, která umožňuje obohacovat návštěvu v geoparku o nové zážitky. Systém geotaggů je nástrojem pro šíření vzdělanosti, který využívají místní obyvatelé, pravidelní návštěvníci i náhodní turisté. Taggy zajišťují snadno přístupné a také přenosné informace. Obsah sdělení lze nahrát do paměti telefonu a podělit se o něj s rodinou a přáteli.

Ve spolupráci s místními akčními skupinami, které působí na území Geoparku Český ráj, geopark pro své návštěvníky připravil v posledních letech osm venkovních expozic, jejichž společným tématem je příběh kamene. Místní akční skupina „Přidte pobejt!“, o. s. se v expozici v Čisté u Horek zaměřila na sopečnou činnost a v Jilemnici připomenula zakladatele oboru ložiskové geologie, prof. Františka Pošepného. Místní akční skupina „Obecně prospěšná společnost pro Český ráj“ nechala zbudovat odpočinkové místo v Kacanovech s expozicí věnovanou pískovci. Další body poskytují informace o sopečném vrchu Vyskeř. V Olešnici se věnují kouzelné okolní krajině, která vznikla mezi pískovci a čediči. Místní akční skupina „Brána do Českého ráje“ v expozici v Libuni seznamuje s nepředstavitelně dlouhým geologickým časem, v Nové Pace se zkamenělými prvohorními rostlinami a v Tatobitech s významem zpracování kamene v historii obce.

Pomozte nám ohodnotit památky cenou Adolfa Heyduka Ondřej Rajcsányi

Do 15. 3. 2016 máte možnost na webu www.hugonacestach.info hlasovat o památkách, které jsou nejvíce přátelské ke zdravotně postiženým. Nad cenou Adolfa Heyduka převzala záštitu generální ředitelka NPÚ Ing. arch. Naděžda Goryczková.

Problematika přístupnosti kulturního dědictví lidem se zdravotním znevýhodněním je stále ještě popelkou. Mnohdy jsou na památkových objektech problematicky proveditelné úpravy, jindy podmínky jsou, ale chybí dobrá vůle ze strany referentů, odborných poradců... Jinde scházejí finanční prostředky.

Přesto si lidé se zdravotním znevýhodněním hledají cestu za poznáním kulturního dědictví, což je i vzhledem k současnému společenskému vývoji velmi důležité. Hledáme tedy památku nejvíce přátelskou k lidem s nejrůznějšími handicapy.

Památky jsou rozděleny do dvou kategorií:

- 1) Památky UNESCO a Národní kulturní památky.
- 2) Památky ostatní - památky regionální.

Pozor: Do soutěže nelze přihlásit muzea ani bývalé hrady, zámky, kláštery a pod, které dnes slouží jako ústavy sociálních služeb, domovy důchodců, domy s pečovatelskou službou, hospice apod.

Cena Adolfa Heyduka byla vyhlášena na I. semináři **Památky pro každého Písek 2015**. Cenu vyhlásili a ke hlasování veřejnost vyzvali prezident Památkové komory České republiky Dr. Václav Liška, ředitel Prácheňského muzea v Písku PhDr. Jiří Prášek a odborná lektorka mezinárodního vzdělávacího projektu Hugo na cestách Hana Talli Hlubučková.

Soutěž vyhodnocena bude na II. semináři Památky pro každého Stříbro 2016 ve dnech 7. - 8. 4. 2016 ve Stříbře.

Akce našich členů - zveme Vás

Celia – život bez lepku, o.p.s.

Termíny pravidelných akcí v první třetině roku 2016

V **Liberci** se scházíme v prostorách "[Červeného kostela](#)" na libereckém Perštýně (vchod z boku vlevo) každé třetí úterý v **lichém** měsíci. Nejbližší setkání se koná **15. 3. 2016** od 17:30 hod.

V **Jablonci nad Nisou** se scházíme v prostorách [CASD](#), Petra Bezruče 2510/61 Jablonec nad Nisou, přízemí vpravo každé třetí úterý v **sudém** měsíci. Těšíme se na vás **16. 2. 2016** od 17:30 hod. a následně **19. 4. 2016** také od 17:30 hod.

V **Turnově** se scházíme v prostorách [Centra pro rodinu Náruč](#), (v sokolovně ve [Skálově ulici](#)) každý třetí čtvrtek v měsíci, od 18:00 hod. Informace získáte na tel. čísle 737 774 229. Zveme vás na setkání ve dnech **18. 2. 2016, 17. 3. 2016, 21. 4. 2016.**

Přesný program setkání je vždy uveden na pozvánce na webových stránkách [www.http://www.celia-zbl.cz](http://www.celia-zbl.cz)/s týdenním předstihem. Najdete nás také na facebooku.

Pro rok 2016 jsme pro vás připravili tato témata:

Informace o alergenech v podnicích veřejného stravování
Diagnostikování celiakie
Novinky o celiakii a bezlepkové dietě
Mýty o celiakii a bezlepkové dietě, aneb jaké nesmysly najdeme na internetu a v médiích
Sociální aspekty bezlepkové diety
Záludnosti bezlepkového vaření a pečení
Problematika celiakie očima veřejnosti
Bezlepková dieta - rozdíly mezi běžnou a bezlepkovou stravou
Stravování ve školních jídelnách
Jak se žije s bezlepkovou dietou
Vyhláška o označování potravin
Diagnóza 900 – celiakie, aneb proč někteří lidé drží bezlepkovou dietu
Bezlepková dieta v praxi
Bezlepkově po Evropě
Celiakie – záludné onemocnění
Pečeme na vánoce - cukroví, vánočka, vánoční štola a jiné dobroty

*Ing. Helena Sasová, ředitelka
Celia- život bez lepku, o.p.s.*

Přehled akcí – únor 2016

www.rodinavcentru.cz info@rodinavcentru.cz tel.: 776 78 33 33

RODINA V CENTRU
občanské sdružení

FOTÍME SVÉ DĚTI

5. 2. 10:00

Fotografie našich dětí zachycující jejich životní příběh jsou pro nás krásnou vzpomínkou a cenným pokladem rodinného alba. Zaměříme se na to, co utváří dobrou fotografii (světlo, emoční náboj, kompozice). Získáme návod, jak fotit portréty dětí a rodinné oslavy. V závěrečné diskuzi se pak můžete dozvědět další užitečné informace. Seminář povede Michaela Plešingerová, fotografka a maminka na plný úvazek. Proběhne v prostorách Mateřského centra Koblížek, vstup 30 Kč. Více informací na tynkova@rodinavcentru.cz nebo na tel. 776 783 333.

VÍKENDOVÝ SEMINÁŘ PRO RODINY S PĚSTOUNSKOU PĚČÍ

6. - 7. 2. 2016

V první části vzdělávání má každý možnost řešit aktuální starosti, to co je teď aktuální. V druhé části bude promítán film s tematikou náhradní rodinné péče a rozbor zásadních situací s lektory. V případě zájmu se prosím přihlaste nejpozději do 2. 2. 2016! Seminář odborně zajistí lektori z organizace Velký vůz Sever. Proběhne v Jizerských horách (www.pension-hubert.eu). Více informací na babakova@rodinavcentru.cz.

ZDRAVÁ VÝŽIVA V RODINĚ

10. 2. 15:30

Přejít z klasického stravování do toho zdravého je někdy trochu nepříjemnou změnou. Základním principem je **jednoduchost a praktičnost**. Beseda Vás provede praktickými kroky, jak a odkud vlastně začít zdravě jíst tak, abyste neodradili rodinu ani sebe příliš dramatickými kroky ve své kuchyni. Nebo jak to zařídit, aby se u zdravého stravování také dalo „normálně“ žít – chodit do práce, jezdit na služební cesty nebo chodit do restaurací. Besedu povede Markéta Šarfová, maminka a praktikantka zdravého životního stylu. Koná se v Mateřském centru Koblížek, více informací na tynkova@rodinavcentru.cz nebo na tel. 776 783 333.

VZDĚLÁVACÍ SEMINÁŘ PRO PĚSTOUNY

20. 2. 9:00 - 17:00

Seminář na téma „Spokojený rodič - spokojené dítě“. Jaký zvolit přístup ve výchově dítěte, abychom s klidem ustáli vyhozené situace a užívali si jen rodinnou pohodu, co nám vlastně děti svým chováním říkají. Seminářem Vás provede Dita Páclová, maminka šesti dětí, koučka, praktikantka shiatsu a energetické psychologie. Cena semináře pro pěstouny, kteří nemají dohody sepsané s Rodinou v centru, je 900 Kč/osoba. V případě zájmu se prosím přihlaste nejpozději do 27. 1. 2016! Proběhne v prostorách Komunitního centra. Více informací na babakova@rodinavcentru.cz.

MAŠKARNÍ BÁL

21. 2. 15:00 - 17:00

Tradiční masopustní karneval plný bláznivých her, bohatého programu, odměn a samozřejmě krásných masek. Každá maska bude odměněna. K poslechu a tanci bude hrát DJ. Těšit se můžete na tombolu, ve které můžete vyhrát krásné ceny. Maškarní bál se koná v KD Bohemia Nový Bor. Děti mají vstup zdarma, dospělí s maskou 20 Kč, bez masky 40 Kč. Více informací na tynkova@rodinavcentru.cz.

JAK ZVLÁDAT EMOCE DĚTÍ

22. 2. 15:30

Seminář pro veřejnost na téma výchova dětí. Jaký zvolit přístup ve výchově dítěte, abychom s klidem ustáli vyhozené situace a užívali si jen rodinnou pohodu, co nám vlastně děti svým chováním říkají. Můžete se těšit na jednoduché praktické postupy a teorie, to vše spojené s pohodou a vtipem. Besedou vás provede Mgr. Markéta Hlaváčková, speciální pedagožka. Proběhne v prostorách Mateřského centra Koblížek. Vstup 30 Kč, více informací na tynkova@rodinavcentru.cz nebo na tel. 776 783 333.

Ostašovský školní STROMY a STROMEČKY *ples*

KDY: **27. 2. 2016** 20:00 hod.

KDE: tělocvična ZŠ, Křižanská 80, Liberec

PROČ:

... protože nikdo není takové dřevo, aby nezapadl
... protože všichni budou na větvi, když přijdete
... protože, kdo se bojí, nesmí do lesa
... protože Vás jen rádi uvidíme

KOLIK: **200 Kč**

každý lístek slosovateľný

S KÝM: záleží na Vás

doporučujeme borovičku,
trnku, švestku nebo hrušku

JAK: až to půjde

stavte se pro lístek na 1. stupni

KDO: kdokoliv, kdo má rád

STROMY

OSTAŠOVSKÝ MASOPUST

13:00 hodin **SRAZ MASEK U ŠKOLY** (zázemí ve škole - příprava)
Občerstvení - domácí zabijačka, koláče, svařák, grog!
13:15 hodin **SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ** (u kostela sv. Vojtěcha)
13:30 - 16:30 Průvod masek vesnicí, tanec, scény, zakončí
SOUD S KOBYLOU (park, kostel sv. Vojtěcha)

**6. února
2016**

Po 17 hodině pokračujeme v zábavě s maskami a muzikanty
RESTAURACE "U MITÍKA" - KARLINKY

Technické muzeum v Liberci, z. s. vás srdečně zve na tyto výstavy:

Roboti na postupu do 18. 3. 2016

Návštěvníci Technického muzea Liberec mají jedinečnou příležitost prohlédnout si nový exponát. Nejedná se o krácejícího obra, jak ho známe z různých komiksů, ale o pomocníka, kterých desítky např. v automobilkách svařují, stříkají nebo částečně montují automobily. Děti i dospělí si v muzeu mohou vyzkoušet jednoduché funkce instalovaného robota (IRB 1600 ABB), a to stisknutím několika tlačítek.

Konec páry v Liberci od 2. 2. 2016 do 29. 4. 2016

Výstava nabídne jak fotografie ze slavných časů parních lokomotiv, tak ze samotného konce jejich provozu v roce 1980, kdy musely definitivně ustoupit mladším motorovým či elektrickým nástupcům. Právě Liberec byl tehdy vybrán jako místo oficiálního ukončení parního provozu na našich železnicích. Kouzelná atmosféra parních lokomotiv jistě zaujme jak malé, tak starší návštěvníky, kteří na tyto obry rádi zavzpomínají.

Více na <http://www.technickemuzeumlberec.cz/novinky/305-plan-vystav-na-rok-2016>

Trvale udržitelný cestovní ruch kolem nás

Ochrana jeskyní Českého ráje z pohledu rozvoje turistického ruchu – 1. část

Výjimečná rozmanitost pískovcového geofenoménu Českého ráje přispěla v roce 2005 k zahrnutí CHKO Český ráj (společně s přilehlým západním Podkrkonoším) do Světové sítě geoparků UNESCO. Od listopadu 2015 nese území o rozloze téměř 750 km² označení Český ráj – Globální geopark UNESCO.

Jedním z nejvýznamnějších prvků reliéfu skalních výchozů a měst jsou početné jeskynní lokality, které požívají spolu s některými povrchovými jevy zvláštní ochrany podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Skalní dutiny přitom představují díky specifickým konzervačním podmínkám mimořádné paměťové médium, dokládající vývoj přírodního prostředí nejčastěji od sklonku poslední doby ledové po současnost. Schránky drobných měkkýšů, zvěřecí kosti, zuby či rohovina, stejně jako rostlinné pyly, zbytky zuhelnatělých dřev, semen a plodů, nalázaných často vedle archeologických nálezů, umožňují paleoekologickou rekonstrukci krajiny. Archeologický a paleontologický záznam se přitom mnohdy nachází již mělce pod povrchem a je tak v prostředí kvádrových pískovců, s převažující písčitou výplní skalních dutin, velmi zranitelný. Narušení sedimentů přitom přináší trvalou informační ztrátu a nezřídka nutnost provedení finančně i časově náročného záchranného výzkumu. Dosavadní poznatky z pískovců Českého ráje, sousedního Českolipska a Českého Švýcarska přitom jednoznačně dokládají výskyt movitých archeologických nálezů u více než 90 % prostornějších jeskyní a převisů. Hmotné archeologické nálezy nejmladších období (středověk a novověk) někdy doplňují objekty ryté, sekané nebo tesané, grafitti, pracovní brusné stopy, doklady těžby nebo zpracování kamene. Na ochranu archeologického dědictví je pamatováno v zákonu č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Skalní dutiny však netvoří „pouze“ nezpevněné výplně klastické (úlomkovité). Neméně podstatná je biogenní složka, zahrnující obvykle zvláště chráněné živočišné i rostlinné druhy, které jeskyně využívají nebo na život v podzemí bývají částečně, popř. i zcela vázané.

Mezi nejznámější živočišné druhy patří netopýři a vrápenci, jejichž opakovaná rušení zvláště v době hibernace (listopad až přelom března a dubna) mohou mít fatální následky. Probouzení v zimních úkrytech může vést k předčasnému vyčerpání jejich tukových zásob a následnému úhynu. K rušení není nutný dotyk – k probouzení nezřídka dochází již pouhým zviřováním jemného prachu pohybem návštěvníků v nízkých prostorách pískovcových jeskyní, rozmisťováním a zapalováním svíček v blízkosti hibernujících letounů, podobně zakládáním ohnišť pod hlubšími převisy, kde pukliny stropních kleneb bývají těmito savci rovněž využívány. Početnou živočišnou skupinu dokumentovanou v jeskyních představují bezobratlí (pavouci, bezkřídlý hmyz, motýli atd.).

Z rostlinné složky nelze v případě skalních dutin Českého ráje opomenout silně ohroženou kapradinu vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*), která ve střední Evropě přežívá pouze jako gametofyt (bez výtrusonosných listů), za specifických mikroklimatických podmínek. Kolonie vláskatce pokrývají stěny a stropy jeskyní až k hranici afotické (bezsvětelné) zóny, rostou pod převisy, vyplňují drobné skalní otvory.

Obr. 1 Kriticky ohrožený Vrápenec Malý

Vzhledem k velikosti kapradiny, kolonií jen výjimečně překračujících jeden metr čtvereční a místu výskytu musí být specializovaný botanik vybaven baterkou a lupou. Kromě táboření bývá vláskatec ohrožován divokým prolézáním jeskyní, deponováním odpadu i neuváženým zakládáním tzv. keší v rámci mezinárodní hry Geocaching. Jiným příkladem je kapradina sleziník netíkovitý (*Asplenium adiantum-nigrum*), který na celém území CHKO Český ráj známe pouze z jediné lokality – jeskynního výklenku v PR Příhrazské skály. Pravděpodobně nejpočetnější populace této vzácné kapradiny v České republice byla v roce 2011 zničena opálením listů (k novému obražení sleziníku zde došlo až v roce 2013).

Téměř neprozkoumanou složkou biogenních výplní jeskyní Českého ráje zůstávají houby v afotických zónách, nápadně se lišící od běžných druhů lesních hub známých především z prosvětlených částí skalních dutin.

Pozoruhodným příkladem podzemního ekosystému jsou tzv. kořenové krápníky, tvořené hustou kořenovou pletením promísenou pískem a rozkládající se organickou hmotou, často doprovázené povlaky hub a poskytující potravu některým bezobratlým živočichům.

Obr. 2 Hibernující Netopýr Velký (PR Klokočské skály)

Kuželovité nebo válcovité tvary podobné krasovým stalagmitům nebo stalagnátům rostou v částech jeskyní a převisů, kde dlouhodobě skapávající voda ze stropního bloku (či vystupující římsy) dopadá na kořeny stromu prorůstající do „podzemí“. Tyto kořenové tvary známe na území CHKO Český ráj z vlhkých oblastí PR Prachovské skály, PR Klokočské skály a z blokových jeskyní na vrchu Sokol u Besedic.

Předmětem ochrany jeskynních výplní jsou také speleotémy (chemické výplně), v jeskyních kvádrových pískovců Českého ráje tvořené sekundárními karbonátovými sintry. Poměrně nenápadné zbytky fosilních kalcitových sintrů pokrývající stěny či stropy některých dutin pomohly určit, kdy se nejpozději přestaly jeskyně vyvíjet. Kalcit přítomný ve vápnatých horninách v nadloží jeskyně se díky CO_2 rozpouštěl v půdě a následně se vysrážel v podzemí. Exaktní datování jeskynních sintrů z PR Příhrazské skály a PR Klokočské skály dalo jednoznačnou odpověď – zdejší vrstevní jeskyně a jeskynní výklenky se přestaly vyvíjet nejméně před 8 - 13 tisíci lety. Stěny a stropy jeskyní (nejsou-li například rozrušovány kořenovými cestami nebo poškozovány vandalstvím) se zhruba od závěru poslední doby ledové nerozšířily ani o milimetr. Na základě dlouhodobých výzkumných úkolů a probíhající inventarizace předpokládáme v prostředí kvádrových pískovců CHKO Český ráj existenci přibližně dvou a půl až tří tisíc skalních dutin, zahrnujících veškeré tvary od morfologicky jednoduchých mělkých převisů po členité víceprostorové jeskyně, od malých dutin umožňujících úkryt jednoho člověka až po prostorné jeskyně a skalní převisy. Přibližně 500 skalních dutin vykazuje stopy poškození člověkem v průběhu 20. a počátku 21. století.

Z výše uvedeného nástinu je zřejmá výjimečnost, ale též zranitelnost jeskyní a ostatních jevů na povrchu, které s jeskyněmi souvisejí. Po vzoru některých evropských velkoplošných zvláště chráněných území naleznete v pokynech pro návštěvníky CHKO Český ráj, na některých mapách a informačních panelech grafický symbol upozorňující na ochranu jeskyní, skalních převisů a jejich výplní. Ochranu a péči o skalní dutiny Českého ráje zajišťuje ve spolupráci s odbornými partnery AOPK ČR – Oddělení Správa CHKO Český ráj.

Text: Petr Jenč – Pracoviště speleoantropologie, *Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě*, p. o. LK, AOPK ČR – Správa CHKO Český ráj

XI. ročník mezinárodní soutěže *Vezmi žlutou barvičku, maluj třeba věžičku...*

na téma č. 1: Karel IV. a jeho svět

na téma č. 2: Ozvěny války roku 1866

Výtvarná část je určena nadaným výtvarníkům od mateřských škol po maturanty.

Kategorie:

- 1) Školkáčci - děti do 6 let
- 2) Minižáci - první stupeň ZŠ
- 3) Žáci - druhý stupeň ZŠ a nižší třídy víceletých gymnázií
- 4) Dorost - od 15 do 19 let

Výtvarné techniky: malba, kresba, perokresba, koláž, suchá jehla apod. Maximální velikost výtvarných děl A3.

Hotová díla je nutno označit na zadní straně číslem tématu, jménem a příjmením autora, adresou trvalého bydliště či školy. Důležité je napsat i věk autora či autorky díla.

Práce je možno odevzdat přímo na hradě Rotštejn v Klokočských skalách nebo zaslat poštou do 30. 9. 2016 na adresu:

OKS z. s., Zelená cesta 1704, 511 01 TURNOV

Literární část je určena pro

- 1) žáky 5. - 9. tříd + žáci nižší třídy víceletých gymnázií
- 2) dorost – od 15. do 19. let

Literární útvar: próza: fejeton, povídka, vypravování, líčení, poezie.

Maximální rozsah práce: 5 stran (psáno na PC nebo strojopisu) formátu A4.

Hotové práce s uvedením čísla tématu, jména a příjmení, věku autora a adresy školy, spolku apod. či trvalého bydliště zašlete do **30. 9. 2016 na adresu: OKS z. s., Zelená cesta 1704, 511 01 TURNOV**

Nejlepší práce budou vyhodnoceny v rámci XIII. mezinárodní konference Památková péče v občanské společnosti Trosky 2016, která se bude konat ve dnech 21. - 23. 10. 2016 v Libereckém kraji.

Mediálním partnerem soutěže je internetový portál PROPAMÁTKY.

Zaujalo nás...

Historicko – antropologický seminář 2016 ve Vlastivědnému muzeu a galerii v České Lípě

Ve středu 27. ledna 2016 v 16:00 hod. byl v přednáškovém sále hlavní budovy muzea zahájen „Historicko - antropologický seminář 2016“.

Jedná se o bezplatný vzdělávací program v rozsahu 29 lekcí (do konce května 2016), s možností terénních exkurzí, je určen všem zájemcům o archeologii, historické vědy a památkovou péči bez věkového omezení. Přednášky jsou zvláště vhodné pro studenty vyšších ročníků gymnázií, odborných škol, pedagogy, též pro pracovníky kulturních a informačních center či začínající badatele.

Seminář se snaží vystupovat jako mezičlánek mezi střední školou a univerzitou, nabízí též pomoc při přípravě na přijímací zkoušky a uvedení do vědecké práce. Pravidelní posluchači získávají doklad o absolvování programu.

Více na: http://www.muzeumcl.cz/obsah/Historicko_antropologicky_seminar

Aktuálně z NELI

Ke dni 28. 1. 2016 mají Neziskovky Libereckého kraje z. s., 15 řádných členů.

- Výkonný výbor NELI, z. s. se sejde k jednání dne **4. 2. 2016**
- Zástupce NELI z. s. se zúčastní dne **18. 2. 2016** neformálního setkání zástupců krajských asociací neziskového sektoru v Praze na půdě celostátní Asociace nestátních neziskových organizací ČR, z. s. Cílem setkání je koordinace společného postupu vůči veřejné správě na vládní i krajské úrovni a vzájemná výměna informací mezi jednotlivými krajskými „střechami“.
- Ve spolupráci s celostátní ANNO připravujeme na druhé pololetí roku 2016 školení v rámci projektu Efektivní samostudium a další vzdělávání pracovníků NNO v zájmu zvyšování jejich kompetencí.

Předpokládaná témata:

1. Tým, týmová role, vedení týmu a jeho motivace.
2. Zásady efektivní komunikace.
3. Řízení změny, projektový management a právní povědomí.

Další číslo zpravodaje vyjde **1. 4. 2016**.

Své náměty, pozvánky, aktuality ze života vašich organizací a další materiály **zasílejte do 15. 3. 2016** na email: hana.talli.hlubuckova@seznam.cz

